

Zákon ze dne 30. ledna 1920, **kterým se upravují právní poměry domovníků.****§ 1.**

Pracovní poměr domovnícký může být založen buď ústní nebo písemnou smlouvou, anebo písemným prohlášením vlastníka domu nebo jeho oprávněného zástupce, vydaným na základě kolektivní smlouvy a doručeným zaměstnanci.

Domovníky (správci domu, vrátnými) po rozumu tohoto zákona jsou muži nebo ženy, kterým bylo svěřeno vlastníkem domu nebo jeho zástupcem, aby měli dohled na dům, udržovali v něm čistotu a pořádek a obstarávali jiné práce, týkající se správy domu.

O nich neplatí ustanovení čeledního řádu.

§ 2.

Osoby, které vykonávají tyto práce v budovách, určených výhradně průmyslovým nebo živnostenským účelům, podléhají ustanovením tohoto zákona jen, pokud nejsou spoluzaměstnány jako dělníci v podniku; v tomto případě podléhají ustanovením živnostenského řádu.

§ 3.

Zákon nevztahuje se též na osoby, zaměstnané takovými pracemi v budovách určených výhradně pro veřejné úřady a ústavy, jsou-li státními nebo veřejnými zřízenci.

§ 4.

Zpravidla buď pro každý dům ustanoven domovník. Vlastníku domu jest však dáno na vůli, aby obstarával domovnícké práce sám, nebo je obstarávali dal svými služebníky. Tito nepodléhají pak tomuto zákonu. Pro několik domů může ustanoven být jediný domovník, je-li s to, aby ve všem dostal svým povinností, a nevádl-li tomu policejní důvody.

§ 5.

Domovníku náleží, aby hájil bedlivě a poctivě zájmů vlastnických, týkajících se domu jeho správě svěřeného, oznámil ihned vlastníku nebo jeho zástupci závady v domě, ze kterých by mohla povstati újma na zdraví, životu nebo majetku vlastníku domu, nebo jiným osobám, a aby dbal, aby nebyl poškozován dům a jeho místnosti i příslušenství. Za škodu, povstalo jeho opominutím, jest zodpověděn. Příkazů vlastníka nebo jeho zmocněnce (zástupce), co do správy domu a dohledu naň, jest povinen poslechnouti. Domov-

ník jest také povinen oznámiti majiteli domu nebo jeho zástupci závady a stížnosti, přednesené jemu nájemníky (přednostou domácnosti anebo jeho zástupcem).

§ 6.

Zejména mu náleží také pečovat o čistotu a osvětlování domu a to na chodbách, schodištích a jiných místnostech, přístupných vůbec nájemníkům a jiným osobám, a dohlížeti na vodovod a osvětlovací zařízení. Pokud jest k tomu povinen vlastník, náleží také domovníku čistiti a za náledí posypávati chodník před domem podle vydaných nařízení. Jest dále povinen obstarávati pochůzky potřebné pro správu domu a s ní spojené, jakož i veškeré práce, které se ukládají veřejnými úřady v domech, jako doručování upozornění, příkazův a pod.

Kromě takových prací, vyžadovaných správou samou, nejsou povinni domovníci konati bezplatné služby; konají-li jiné služby, sluší je odměňovati podle mzdy v místě obvyklé.

§ 7.

Není-li jinak ujednáno, může domovník vykonávati jiné své zaměstnání. Je-li však zaměstnán po delší dobu mimo dům nebo po nějakou dobu nepřítomen ve vlastních věcech, náleží mu, aby se na své útraty a svou odpovědnost postaral o způsobilého zástupce v domovníckých pracích. Není-li jinak ujednáno, vyžaduje se schválení vlastníka nebo jeho zástupce, má-li být domovník přes tři dny mimo dům.

§ 8.

Domovníkovi dlužno dáti vhodný, světlý a k řádnému používání způsobilý byt, pokud možno o dvou místnostech (pokoj a kuchyň) blízko domovních dveří. Byly-li mu vykázaný místnosti stavebnímu řádu, policejním a zdravotním nařízením odporující, může ihned domovnícký poměr zrušiti a žádati náhradu škody (§ 14).

§ 9.

Mimo byt a náhradu hotových výloh, spojených se správou domu, přísluší domovníku za konané práce od vlastníka odměna smluvená nebo v místě obvyklá. Výše její může stanovena býti v kolektivních smlouvách učiněných mezi organizacemi vlastníků domův a organizacemi domovníků, a jest pak závazna v obvodu, pro který byla smlouva učiněna. S nájemníky může vlastník domu ujednat, aby tuto odměnu platili přímo domovníkovi podle výše nájemného.

Za každé otevření domovních dveří v době, po kterou má být dům podle schváleného domovního řádu uzamčen, zaplatí strana, otevření žádající, poplatek domovníku. Tento poplatek určí se

domovním řádem, schváleným pro celou obec policejní správou, příslušnou pro obec.

Se svolením vlastníka domu může dáti domovník nájemcům, podnájemníkům, klíč domovní za poplatek mezi nimi ujednaný. Není-li ujednání, rozhoduje poplatek, určený ve schváleném domovním řáde. Dal-li klíč vlastník sám nájemníkům, podnájemníkům, jest povinen odškodniti domovníka podle tohoto ustanovení. Nájemníci jsou pak zodpovědní za škodu, která povstala opomínutím jejich nebo jejich příslušníků.

§ 10.

Domovnícký poměr může býti zrušen oběma stranami výpovědí na čtvrt roku předem v obvyklých lhůtách pro nájmy, nebyla-li smluvena lhůta delší; výpověď dána býti může soudně u okresního soudu, v jehož obvodu jest byt, nebo mimosoudně. Byla-li ujednána výpovědní lhůta a není-li pro obě strany stejná nebo zákonná, platí lhůta delší nebo zákonná.

Proti výpovědi lze podati do osmi dnů námitky u okresního soudu; o nich se jedná a rozhoduje podle obdoby řízení ve věcech nájmeních se lhůtami tam určenými. To platí též o výpovědi mimosoudně dané.

§ 11.

Z důležitých příčin může zrušen býti domovnícký poměr i bez výpovědi. Zdali jsou příčiny důležitými, posoudí, je-li o to rozepře, soud.

§ 12.

Takovými důležitými příčinami, pro které může vlastník domu poměr ihned zrušiti, jsou zejména:

1. dopustil-li se zaměstnaný zpropevěry, krádeže nebo jiného činu, který ho činí nehodným zaměstnavatelovy důvěry;

2. byla-li jeho vinou způsobena značná škoda pro dům nebo vlastníku domu, jeho zástupci nebo nájemníkům;

3. chová-li se přes napomenutí neslušně, urážlivě nebo hrubě k vlastníku domu, jeho zástupci nebo jejich rodinám, nájemníkům nebo členům jejich rodin anebo chová-li se tak osoby s ním bydlící;

4. není-li schopen konati převzaté práce nebo zanedbává-li je, byv napomenut, po delší dobu, nebo zdráhá-li se podrobiti se nařízením daným pro správu domu;

5. vede-li zaměstnaný neb osoby s ním bydlící nemravný nebo pohoršlivý život, neb oddává-li se opilství.

§ 13.

Za důležitý důvod, ze kterého může zaměstnaný před časem zrušiti poměr, považuje se zejména:

1. je-li nebo stane-li se neschopným konati domovnícké práce nebo nemůže-li je zastati bez újmy pro své zdraví;

2. dopustil-li se zaměstnavatel činů, porušujících mravnost, nebo značných urážek proti němu nebo jeho příslušníkům, nebo nezabrání-li tomu svým lidem;

3. zadržuje-li mu bez důvodu mzdu nebo ho v ní zkracuje, poskytuje-li mu byt zdraví škodlivý, neb obmezuje-li ho v jeho užívání;

4. porušuje-li zaměstnavatel jiná podstatná ustanovení smlouvy, nebo zákon, nebo hledí-li svěsti domovníka k nezákonnostem.

§ 14.

O náhradě, jež přísluší za bezdůvodné předčasné zrušení poměru, o jejím promlčení a o vysvědčení platí ustanovení obecného zákona občanského o služební smlouvě.

§ 15.

Práva, jež přísluší domovníku podle §§ 6, odst. 2., 8., 10., 11. a 14., nemohou býti ujednáním vyloučena ani obmezena. Ustanovení §§ 6, odst. 1., pak 7. a 9. mohou býti změněna písemnou smlouvou.

§ 16.

Veškeré spory mezi vlastníkem domu a domovníkem přísluší rozhodovati řádným soudům podle zákona o soudní příslušnosti povoláním.

§ 17.

Zákon o nemocenském pojištění z 30. března 1888, č. 33 ř. z., ze dne 20. listopadu 1917, č. 457 ř. z., a ze dne 15. května 1919, č. 268 Sb. zák. a nař., vztahuje se také na domovníky, pokud nevykonávají domovnícké práce jenom jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně (§ 1 uved. zákona).

§ 18.

Kolektivní smlouvy, ujednané v rámci tohoto zákona mezi organizacemi majitelů domův a mezi organizacemi domovníků, jsou závazny pro obě strany, náležejí-li navzájem k organizacím, které ujednaly smlouvu.

§ 19.

Tento zákon nabude účinnosti měsíc po vyhlášení.

Jej provedení náleží ministru spravedlnosti, sociální péče a vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Winter v. r.

Švehla v. r.

Čís. 83.

Zákon ze dne 3. února 1920

o prozatímní úpravě advokacie.

§ 1.

Advokáti, kteří mají domovské právo v obci na území státu československého a vykonávali advokátní praxi dne 28. října 1918 na území nynějšího státu československého, nebo byli sice zapsáni zde do seznamu advokátů později, avšak zkoušku advokátní vykonali před komisí na území státu československého, mohou přesídliti z té části území, ve které platí řád advokátní ze dne 6. července 1868, č. 96 ř. z., do území československého státu, v němž platí advokátní řád uherský (zák. čl. XXXIV z r. 1874), nebo naopak.

§ 2.

Do seznamu kandidátův advokacie mohou býti zapsáni navzájem v obvodu, kde platí zákon ze dne 6. července 1868, č. 96 ř. z., nebo zák. čl. XXXIV z r. 1874, ti, kdož mají domovské právo v některé obci československého státu a vyhověli požadavkům, ustanoveným v tom neb onom obvodě.

Kandidátům, kteří takto přestoupili z toho neb onoho obvodu do druhého, započítá se doba praxe, vykonaná v obvodu dřívějším, do praxe stanovené podle advokátního řádu, platného v území, ve kterém se podrobí advokátní zkoušce a požádají o zápis do seznamu advokátů.

Advokátní zkouška, vykonaná v jednom obvodě, má platnost i pro druhé území.

K zápisu kandidáta advokacie, který přestoupí z obvodu platnosti jednoho advokátního řádu do obvodu druhého, do seznamu advokátů vyžaduje se výkaz o odbyté praxi šestileté (§ 2 zák. ze 6. července 1868, č. 96 ř. z., a § 5, č. 2 zák. čl. XXXIV z r. 1874).

§ 3.

Advokáti, kteří měli do počátku působnosti tohoto zákona sídlo mimo území státu českoslo-

venského, mohou býti zapsáni do seznamu advokátů některé zdejší komory jen, když kromě všech náležitostí, zákonem nařízených, vykáží též svolení ministra spravedlnosti, který dohodne se dříve, pokud půjde o území Slovenska, s ministrem s plnou mocí pro Slovensko.

§ 4.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení a pozbude platnosti uplynutím jednoho roku po svém vyhlášení.

§ 5.

Provésti tento zákon ukládá se ministru spravedlnosti a ministru s plnou mocí pro Slovensko.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Čís. 84.

Zákon ze dne 3. února 1920,

kterým se zrušuje § 5 zákona ze dne 28. března 1918, č. 115 ř. z., jímž se ustanovuje zvýšení nejnižšího příjmu a odpočinkových platů katolických duchovních správců.

Článek I.

§ 5 zákona ze dne 28. března 1918, č. 115 ř. z., se zrušuje a na jeho místo nastupuje toto ustanovení:

„Je-li duchovní správce převzatý do výslužby stížen zvláštní tělesnou vadou, nebo ze zvláštních zřetele hodných důvodů, může mu ministr školství a národní osvěty povolití výjimečně vyšší výslužné, než jak předepsáno zákonem, avšak nejvýše 3000 K.“

Článek II.

Tento zákon platí od 1. října 1919.

Článek III.

Ministr školství a národní osvěty a ministr financí se pověřují, aby tento zákon uvedli ve skutek.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Somnátg v. r.

Habrman v. r.